

zelfs nen duustpoitre ... d'Inn'n sproeng'n d'r up lik Stoffl'up zyn katte ... Z'an goed daog'n ... ge meugt' gloiv'n ... 't wos ker-messe voir uldre ...!"

Zwierdre: (ne) 1) A.w.v. Droogtrommel.

2) Ben. v. een kermismolen, de zwiermolen of zweefmolen, waarbij de bakjes door de middelpuntvliedende kracht omhoog geslingerd worden.

Zwiereln: (zwierelde, gezwiereld.) A.w.v. Zwieren, slingerend rondraaien.

Zwiette: (een) Bet. Een grote, maar onbe-paalde hoeveelheid. Men zegt b.v.: "t Staon daor een gièele zwiette koe'n in die wièè."

Zwolme: (ne) A.w.v. Zwaluw.

Zwolpei: (e') Ben. v. een onbevruucht ei. Industriële broedieren worden na een paar dagen broeden in de broedmachine, doorgelicht. Dwaars door de schaal heen ziet men het embryo. Een ei zonder het embryo noemt men een 'zwolpei' en het wordt dan, waardeloos, vernietigd.

Zwort: A.w.v. Zwart en/of vuil. Om te verduidelijken dat iets héél zwart is, kan

men zeggen: "t Is liemende zwort." Of: "t Is pekke zwort." Bedoelt men meer dat iets heel vuil is, dan kan men zeggen: "t Is kaoverzwort", "t Is stoovezwort", "t Is oeiwezwort", "t Is moirdnaorszwort", "t Is moljeszwort", "Ze zyn ool zoi zwort of moljes gat", of "Me zyn ool zoi zwort of t gat van de stoove".

Nota: In de Izegemse regio spreekt de bevolking die o-klank in 'zwort' zo niet uit. Ze hebben de a-klank gemeen met het A.N. Dus: Zuagt.

Zworte-schole: Ben. v. dubbelzinnige schunnige praat. 'Zworte school' oedd'n' is zeker helemaal niet kindvriendelijk.

Zyn: (wos, gewist.) A.w.v. Zijn. 'Gewist', het voltooid deelwoord van 'zyn', wordt weleens afgekort tot 'wist'. Zo kunnen we wel eens horen: "Meeen wist werk'n." Of: "Zee wist wandel'n." Soms zegt men ook: "Meeen wist gaon werk'n." Of: "Zee wist gaon wandel'n." Een enkeling heeft wel eens de gewoonte van het té goed te willen zeggen. Die zegt dan: "Kee wist gaon gaon werk'n zi...!"

Naslagregister

De A.N.-namen van dieren, planten, voedsel/drank en dingen/voorwerpen worden in deze gealfabeteerde lijst gevolgd door de eerste letters van de bijpassende dialectnaam. Men hoeft slechts deze lettercombinatie op te zoeken in de trefwoorden van de dialectwoordenlijst om in een handomdraai het juiste dialectwoord te

kennen. B.v.: Merel: Mé... In de dialectwoordenlijst vindt men dan: **Mérlaon:** (ne) 1) A.w.v. Merel. Men zegt ook ne mérlaore. 2) Enz... Indien er meer mogelijkheden zijn, worden die door een schuin streepje aangeduid. B.v.: Witte bonen: Stao.../Ult... U kunt dan beide mogelijkheden opzoeken.

Dieren

Aap: Ao...	Kikker: Puu...
Biggetje: Vik...	Kikkervisje: Puu...
Bok: Bu...	Kip: Inn.../Poe...
Bromvlieg: Mao...	Kneu: Fri...
Bunzing: Fis...	Korijn: Keu...
Dier: Biè...	Kraai: Krao...
Dikbil: Kac...	Krielhaan: Kuk...
Duizendpoot: Duu...	Lammeije: Bet...
Eekhoorn: Iè...	Leeuwerik: Liè...
Eend: Aon...	Libel: Nao...
Egel: Ev...	Lieveheersbeestje: Ee...
Ekster: Ak...	Loopkever: Tiè...
Ezel: Ee...	Luis: Luu...
Garnaal: Gè...	Madeworm: Mie...
Geit: Giè.../Bett...	Meikever: Meu...
Grasvink: Ges...	Merel: Mé...
Guinees biggetje: Spa...	Mier: Mie...
Haas: Aoz...	Mug: Meu...
Haring: Ao.../Lee...	Muidier: Muu...
Hengst: Ien...	Muis: Muu...
Hond (Bouvier): Pie...	Mus: Mus...
Horzel: Eu...	Ongedierde: Biè...
Insecten: Biè.../Fet...	Oorworm: Vor...
Kalf: Koo.../Kuu...	Paard (bruin): Bao...
Kameel: Kee...	Paardenhorzel: Pè...
Kat: Katt...	Parkiet: Per...

Pissebed: Zwi...
 Regenworm: Tè.../ret...
 Reisduif: Voy...
 Salamander: Lok...
 Sardien: Schar...
 Schol: Plao...
 Siereend: Pin...
 Sijsje: Tri...
 Slak: Sle...
 Spin: Kob...
 Spitsmuis: Tol...
 Sprinkhaan: Spri...
 Stekelbaarsje: Krao...
 Straathond: Stra...
 Torenavalk: Ste...
 Tortelduif: Toi...

Uil: Uu...
 Vaars: Mu.../Vè...
 Varken: Zwi...
 Veulen: Kac...
 Vis: Vis...
 Vleesduif: Koo...
 Vlinder: Fli.../Mo.../Uu.../Pap...
 Vogel: Veu...
 Vogeljong (kaal): Blu...
 Wandluis: Wiè...
 Waterhoentje: Wao...
 Wesp: Fru...
 Woelrat: Akk...
 Worm: Oir...
 Wormpje (appel): Jan...
 Zwaluw: Zwo...

Planten

Aardappel: Eir.../Er.../Pet...
 Aardbei: Fre...
 Afrikaantje: Sti...
 Anjer: Vuu...
 Bes: Bei...
 Biet: Biè...
 Bloembol: Kli...
 Boomtronk: Èis...
 Braam: Brao...
 Brandnetel: Nit...
 Cichorei: Suu...
 Duizendschoon: Truu...
 Eikel: Èè...
 Erwt: Erw...
 Fruipit: Kor...
 Gebladerte: Loi...
 Gladiolen: Twoo...
 Gras: Ges...
 Groene kool: Kow...
 Groente-groen: Gro...

Haag: Aog...
 Jasmijn: Sering: Zjo...
 Kers: Kè...
 Kersenboom: Kè...
 Klimop: Ief...
 Knotwilg: Kop...
 Lange kool: Ups...
 Lupine: Kaff...
 Mais: Tuss...
 Muur: Gan.../Meu...
 Oost-Indische kers: Kap...
 Paardebloem: Bedd...
 Palmboom: Pol...
 Pantoffelplant: Por...
 Peer: Pè...
 Peen: Kar...
 Perzik: Pè...
 Peterselie: Per...
 Populier: Ac...
 Portei: Pre...

Prinsessenboom: Suu...
 Raap: Rao...
 Radjjs: Ran...
 Sleutelbloem: Kuu...
 Struik: Ut...
 Struikboom: Ult...
 Uil: And...
 Vlaskaf: Upp...

Vlier(boom): Vli...
 Weegbree: Dok...
 Wilg: Wuu...
 Witloof: Shi...
 Witte bonen: Stao.../Ult...
 Witte kool: Kab...
 Zuring: Zur...
 Zwarte aalbes: Pao...

Voedsel en drank

Aardappelpuree: Sta.../Sta.../Sto...
 Appelgebak: Bol...
 Azijn: Az...
 Bereide prei: Pre...
 Bloedworst: Bloe...
 Boterham: Stuu...
 Broodbeleg: Toe...
 Brood in pap: Papb...
 Broodpudding: Broi...
 Bruine basterdsuiker: Poes...
 Cichorei: Fru...
 Chocolade: Suu...
 Chocoladehagel: Mtuu...
 Chocolademelk: Suu...
 Confituur: Zje...
 Cornedbeef: Bol...
 Dooier: Dor...
 Eten: Bik.../Kao.../Mul...
 Eten (het): Fri...
 Gehakt: Fie...
 Gelatine: Lib...
 Grenadine: Roz...
 Groenten (grappe): Loc...
 Ham: Es...
 Hartig hapje: Sma...
 Honing: Ziè...
 Ijsje: Krè...
 Kaas (Camembert): Vör...

Kamemelkpap: Kè...
 Kauwgom: Lan.../Shi.../Tjo...
 Kleine vleesstukjes: Pic...
 Klontjessuiker: Broi...
 Kristalsuiker: Kri...
 Kruidhagel: Kan...
 Kruimels: Bruu...
 Lichte kamemelkpap: Schiè...
 Limonade: Glo...
 Middagmaal: Noe...
 Muskaatmoot: Not...
 Paardebloemsia: Zik...
 Peperkoek: Pen.../Vol.../Zoe...
 Pint wibier: Dem...
 Pudding: Poo...
 Saus: Paps.../Pietj...
 Selderijzout: Ries...
 Soep/lees: Boe.../Schie...
 Slappe koffie: Deu...
 Snoep: Sneu...
 Snoepje: Men.../Stiek...
 Spiegelei: Pè...
 Sterke drank: Kor...
 St. Nikolaaskoek: Pè...
 Stuk spek: Schu...
 Suikerbol (snoep): Schee...
 Taart: Tao...
 Uier: Eu...

- Verpakt ijsje: Fri...
 Voedsel (grapje): Ser...
 Varkensdikkedarm: Vet...
 Varkensvet: Smoe...
 Wafelije (Galet): Luk...
- Aambeeld: Aon...
 Aanhangwagen: Rem...
 Aanrecht: Wao...
 Aanstekker: Bri.../Vie...
 Aarding: Tê...
 Aardkluit: Kluu...
 Accordeon: Trek...
 Afsluiting(raster): Schet...
 Afvoerpipj: Goo...
 Arduin: Schor...
 Armband: Bra...
 Asbak: San...
 Asbak (kachel): Schet...
 Asfalt(weg): Târ...
 Autodeur: Por...
 Autoped: Tron...
 Autostuur: Vol...
 Autovoorrui: Bar...
 Bagagedrager: Por...
 Bakfiets: Trië...
 Bakhuis: Oven...
 Baksteen: Brië...
 Batterijje: Pie...
 Bed (sma): Twie...
 Beerkar: Aol.../Kar...
 Beerkuip: Aol...
 Beerlepel: Aol...
 Beenbeschermers: Gett...
 Bijl: App...
 Bikkel: Pek...
 Bloemtuil: Boek...
- Warme maaltijd: Gek.../Pot...
 Wentelteeje: Klak...
 Worst: Sos...
 Zuur snoepje: Too...
- Boekentas: Kar...
 Boodschappentas: Buz.../Kab.../Net...
 Boor: Dri...
 Bont: Vel...
 Bontjas: Vel...
 Bord: Ass.../Tal...
 Borstel: Bus...
 Borstzakje: Poo.../Sno...
 Bouwvakkersschop: Schoe.../Tru...
 Breiwol: Sje...
 Brievenbus: Boi...
 Broekomslag: Par...
 Broeksgulp: Feu.../Tree...
 Buskruit: Poe...
 Carbid: Kor...
 Carbidlamp: Kor...
 Compartment: Slic...
 Creosoot: Krie...
 Dakgoot: Kor...
 Damesmantel: Fra.../ Pal...
 Das: Pla...
 Deksel: Ull...
 Dekzeil: Bas...
 Deurkruk: Klie...
 Dikke koord: Kom...
 Doopvont: Voe...
 Domme kracht: Pal...
 Dorpel: Zul...
 Dorsmachine: Des...
 Dorsvlegel: Vle...
 Draaglamp: Bal...

Dingen en voorwerpen

- Driewielkar: Sna...
 Drinkbus: Bos.../Pul...
 Droogtrommel: Zwi...
 Drukknoop: Pris.../Spok...
 Drumstel: Dja.../ Bat...
 Dwerg: Olt...
 Eetgerei: Schut...
 Ei (onbevruucht): Zwo...
 Ei (schaalloos): Wie...
 Elastiek: Rek...
 Elektriciteit: Ill...
 Emmer: Kee.../Sul...
 Etage: Stao...
 Etui: Poss...
 Fietsstuur: Gië...
 Fietsvork: Foë...
 Fitting: Sho...
 Fles: Bot.../Flo...
 Fluitje: Schuu...
 Fopspen: Fok.../Lok.../Tuu...
 Fotooestel: Kod.../Por...
 Fundamenten: Sol...
 Garenklos: Bob.../Twie...
 Gazon: Pel...
 Gereedschap: All...
 Gesp: Boe...
 Gevangenis: Dji.../Ko.../Muu...
 Gewricht: Let...
 Gieter: Spro...
 Gietijzer: Geu...
 Glas bier: Pie...
 Glijbaan: Slië...
 Golfbroek: Stro...
 Grint(weg): Grä...
 Grondstof: Stof...
 Gummiknuppel: Mat...
 Haardot: Keu...
 Hak; Houw: Ow...
 Hakmes: Amm...
 Halssnoer: Kol...
- Handboei: Bra.../Man...
 Handvat: Ant...
 Handtas: Kab.../Zak...
 Handvol: Poi...
 Hangklok: Rig...
 Hangslot: Mao...
 Harde baksteen: Klie...
 Heboom: Amb...
 Heiligenprentje: Zen...
 Hek: Grie...
 Heks: Eks.../Toi...
 Hemd: Im...
 Hemdship: Sle...
 Hengsel: Lee...
 Herberg: Stam...
 Hoektand: Sna...
 Hoge hoed: Bui...
 Hoofddoek: Neu.../Snoe...
 Hoorn; Claxon: Tuu...
 Horloge: All...
 Houten balk: Bad...
 Houten voorraadtou: Sta...
 Houweel: Piej...
 Huifkar/-wagen: Wie...
 Huis: Uu...
 Huwelijksgeschenk: Uu...
 Ijzer: Ies...
 Ingewanden: Bin...
 Injectie: Ins.../Pie.../Spe.../Ste...
 Inkt: Ien...
 Inktpot: Ien...
 Kaars: Kê...
 Kaatsbal: Kat...
 Kacheldeksel: Stoo...
 Kaft: Spao...
 Kalender: Ool...
 Kapmantel: Kap...
 Kam: Kê...
 Kasseiteen: Kol...
 Katapult: Schie...

Ketting: Kee...
 Kinderwagen: Fet...
 Kip-/Ijzergaas: Net...
 Klei: Klie...
 Kledij: Kul...
 Klem: Trao...
 Klinknagel: Rev...
 Klomp: Kloe...
 Knapzak: Mal.../Stu.../Tee...
 Knikker: Mar...
 Knuffeldiertje: Troe...
 Koffer: Koo...
 Koffiekop: Spo.../Tas.../Zat...
 Kogel(lager): Biel...
 Kogelhuls: Kar...
 Koopwaar: Mar...
 Kopnagel: Tat...
 Korenmijt: Schel...
 Kraag: Kol...
 Krijt: Koo...
 Kroonkruk: Biek...
 Kruiwagen: Kor...
 Kruk: Kri...
 Krulijzer: Bek...
 Kunstbeen: Piel.../Stil...
 Kus: Piep.../Tot...
 Kussensloop: Fluu...
 Kwast: Truu...
 Laadbrug/-platvorm: Ram...
 Laarzen: Bot...
 Ladder: Liè...
 Lappenpop: Kal...
 Lei: Schal...
 Leiband: Lis...
 Lei-zeel: Kar...
 Litteken: Liek...
 Litteken (groot): Sier...
 Lijkwagen: Kor...
 Lijn: Kol...
 Lint-/rolmeter: San...
 Lucifer: Stek.../Sul...
 Luifel: Zun...
 Luik: Bla.../Buu.../Luu...
 Magnaat: Trek.../Zil...
 Mallejan: Trie...
 Mand: Kaf.../Kan.../Pan...
 Mannensjaak(zijde): Kar...
 Materiaal: Tuu...
 Matras: Maol...
 Melkkannetje: Melk...
 Mijt: Vum...
 Mistlamp: Smoi...
 Modder: Oor...
 Moddersloot: Oor...
 Mondharmonica: Moe...
 Motor: Mot...
 Motorkap: Kap...
 Nachtijapon: Slap...
 Nijptang: Tre...
 Notitie-/Zakboekje: Kal...
 Nummerplaat: Pla...
 Onderhemd: Oen...
 Oog-/Ringschroef: Vies...
 Open aanbouw: Ank.../Par...
 Opkamer: Vou...
 Overjas: Pet...
 Overweg: Trav...
 Penning: Geld.; Ston...
 Péle-méle: Pill...
 Pels: Katt...
 Pet: Klak...
 Petroleumlamp: Kien.../Lam...
 Pijl: Piel...
 Pijp: Puup...
 Plank: Ber...
 Platte buiskachel: Buu...
 Pook: Kott...
 Postzegel: Kop.../Tim...
 Potdeksel: Pot...
 Prikkeldraad: Stek...

Proppenschietert: Klak...
 Pruik: Par...
 Ragebol: Kob...
 Rammelaar: Klut.../Rut...
 Rank: Riè...
 Rataelaar: Klak...
 Regenwaterput: San...
 Rem: Fri...
 Renfiets: Koer...
 Richtingaanwijzer: Fli...
 Riek: Griè...
 Rolluik: Latt...
 Ronde aandrijfriem: Pee...
 Ruit: Ruu...
 Rugzak: Ba.../Mao.../Ran...
 Ruwe voorschoot: Bao...
 Schakelaar: Im...
 Scharmier: Let...
 Scheermes: Schiè...
 Scheidingspaneel: Schid...
 Schenkblad: Kam...
 Schoenlepel: Ant.../Schoe...
 Schoenpoets: Blic.../Piel...
 Schoenveter: Rie.../Schoe...
 Schommel: Ren...
 Schommelpaard: Jut.../Ren...
 Schookbreker: Bar...
 Schoolrapport: Buu...
 Schoorsteen: Schow...
 Schoors: Schus...
 Schouw: Kao...
 Schrijfboek: Kaj...
 Schroef: Viez...
 Schroevendraaier: Toer...
 Schuifdeur (glas): Por...
 Schuifslot: Schut...
 Servet: Ser...
 Sierbeeldjes: Pos...
 Sjaal(wol): Zja...
 Sjees: Sic...
 Slachtafval: Beu...
 Slakom: Sal...
 Sloot: Die...
 Spatbord: Gar...
 Speelgoed: Spee...
 Staak: Stao...
 Staande lamp: Lamp...
 Staande wip: Gao...
 Staart: Steel; Sté...
 Stal: Sto...
 Stalzolder (open): Dil...
 Station: Stao...
 Stekel; Doorn.; Stek...
 Stofjas: Kie.../Sar.../Scha...
 Stok (lang, dun): Per...
 Stolp: Glo...
 Stootkar: Stik...
 Stopcontact: Prie...
 Stopcontact (meerv.): Kat...
 Stromat: Viao...
 Strottenhoofd: Roe...
 Tabakspruim: Siek...
 Talkpoeder: Schuu...
 Tegel: Tig...
 Telefoon: Til...
 Terugtraprem: Tor...
 Teugel: Loe...
 Tochtscherm: par...
 Toilet/W.C.: Vert...
 Trede: Ter...
 Trein: Tri...
 Trekkarretje: Rol...
 Trektuig: Arn.../Zwi...
 Trottoir: Plan...
 Trui: Bao...
 Uithangbord: Ass...
 Uitlaat: Sha...
 Unster: Ins...
 Vaatdoek: Schut...
 Val; Valdeur: Vol...

- Vastapijpt: Tap...
 Veiligheidsspeld: Toe...
 Veldfles: Goe...
 Velg: Zja...
 Venster: Vei...
 Vensterbank: Kas.../Vei...
 Ventiel: Sup...
 Vergiet: Verz...
 Versiering: Pin...
 Vest (het): Oend.../Zij...
 Vierhaak: Krow.../Vier...
 Vijl: Viel...
 Vilt: Feu...
 Vlag: Ven...
 Vlasafval: Kroo...
 Vlasgaren: Zil...
 Vlieger: Drao...
 Vliegwiél: Jac...
 Vlinderdasje: Ger.../Stre...
 Vleugel: Vfé...
 Vloeipapier: Klád...
 Vod: Slu...
 Vogelkooi: Muu...
 Voorschoot: Scho...
 Vork: Fer...
 Wandelstok: Kao...
 Wasketel: Lis.../Mer...
 Wasstel: Lam...
 Waterketel: Moi...
 Waterplaats: Per...
 Weg: Baan.: Roe...
 Weide: Mè.../Wie...
 Wekker: Rev...
 Wentelploeg: Zja...
 Werkkledij: Wét...
 Wielspaak: Ray...
 Winkelhaak: Zwe...
 Winterjas: Kaz.../Stuu...
 Wisselgeld: Ien.../Kleu...
 Wondkorst: Reu...
 Woning (dubbele): Twiè...
 Woning (landelijke): Kor...
 Woonwagen: Kun...
 Woordenboek: Diek...
 Wrat: Wof...
 Zaag: Zao...
 Zaal/Zadel: Zao...
 Zakdoek: Neu.../Zak...
 Zaklamp: Piel.../Tas...
 Zitting: Zao...
 Zoutbakje: Zoe...
 Zonneklep: Stek...
 Zweep: Dja...
 Zwengel: Vra...